

Liisa Horelli
1.11.2016

Kommentti Kansalaisaktivismi ja kaupunkisuunnittelu – case LKH- keskusteluun

Ajattelin vastata alussa esitettyihin kysymyksiin: ”Onko kyse kansalais- vai poliittisesta liikkeestä, Miten ryhmä vaikuttaa kaupunkisuunnitteluun ja paljonko sillä on vaikutusvaltaa?”

On aivan ilmeistä, että kyse on erittäin vaikutusvaltaisesta poliittisesta kansalaisliikkeestä enkä voi kuin onnitella sen saavutuksia, siis yleiskaavan läpimenoa, jonka vuoksi itse olen pukeutunut mustiin.

Entä ”Ketkä saavat ryhmässä puhua ja mistä? Keitä ryhmä edustaa ja keitä ei?” Tähän saatiin vastaus Salla-Maaria Laaksoselta ja Merja Porttikivelta, jotka esittelivät hienoa tutkimustaan ”Kansalaisliikkeen organisoituminen Facebookin admin-keskustelujen kautta: case Lisää kaupunkia Helsinkiin”. Tutkimus osoittaa, miten kyse ei ole enää liikkeestä, vaan osittaisesta organisaatiosta, joka on taitavasti hallinnoitu ja ohjattu mm. keskustelukulttuurinsa kautta. Piilossa oleva hallintarakenne antaa mahdollisuuden ohjata ”liikkeen” kehittymistä ja tavoitteiden - urbaanin ideologian toteuttamista.

Mielenkiintoista LKH- ilmiössä on se, että se edustaa kansalaisaktivismissaan nk. neljättä sektoria eli itseorganisoituvaa kansalaistoimintaa, joka tähän asti on ollut voittopuolisesti naisten käsissä. Naiset ovat aktivisteja 70-80%isesti pop-up-kulttuurin tapahtumissa (Pop-up siivouspäivä, ravintolapäivä, Helsinki taivaan alla, Kallio-liikkeen tapahtumat, Kallio-rockia lukuun ottamatta). Kuitenkin vaikutusvaltaisessa LKH:ssa naiset ovat selvänä vähemmistönä. 10.000 jäsenestä noin kolmas osa on naisia, mutta parista sadasta aktiivikeskustelijasta heitä on alle 10%. Lieneekö tässä syy siihen, että keskusteluista paljastuu varsin yksilotteinen urbaani ideologia, jonka itseisarvona on Helsingin tiivistäminen ja betonoiminen, pyörällä ja ratikalla liikkumisen ohella. Kysyn vain että, missä ovat ympäristön pehmeämmät arvot, kuten lapsi- ja ihmisystävällinen ympäristö, kauneus, sekä yleisesti ottaen hyvä suunnittelu ja ympäristön laatu?

Huvittavaa oli, kun ryhmän keskusteluissa eräs mieshenkilö siteerasi Jukka Viikkilän kirjaa ”Akvarelleja Engelin kaupungista”, jossa Viikkilä kirjoittaa **”Ystävällisintä mitä voit ihmiselle tehdä on rakentaa hänelle kaupunki”**. Myös e.m.kirjassa on kyse varsin miehisestä ja kaposesta näkemyksestä, jossa kaupunki esittäytyy lähinnä komeina julkisina rakennuksina, kaukana arjesta ja sen tarpeista.

Kolmas kysymys koski LKH:n kaupunkisuunnittelun valtausta. En tiedä, onko yksi kansalaisryhmä vallannut kaupunkisuunnittelua koskevan kansalaiskeskustelun kentän, mutta nyt todellakin tarvitaan kansalaisten vastaliikettä. Tässä lienee sytykettä tuleviin kunnallisvaaleihin.

Vilkkaasta keskustelusta vielä sen verran, että yksi administraattoreista ilmaisi LKH:n päämäärän mottonsa muodossa: ”Lisää taloja!” Mielestäni on uskomatonta että KSV:n asiantuntijatkin voivat innostua näin yksioikoisesta tavasta suhtautua elinympäristöömme. Missä ovat hyvät suunnitteluperiaatteet sekä kaikki se tietotaito, jota on kerätty vuosikymmenien ajan ihmisten toimintaa tukevista ympäristöistä, mm. ympäristöpsykologiassa?